

УДК 371.3

THE ROLE OF INNOVATIVE LEARNING TECHNOLOGIES IN FORMING
THE CREATIVE PERSONALITY OF STUDENTSРОЛЬ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ У ФОРМУВАННІ ТВОРЧОЇ
ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТІВ

Крыкунова О./ Крикунова О.В.

teacher / викладач,

Pashchenko M. / Пащенко М.І.

ORCID 0000-0002-4011-1800

с.р.с.,ас.проф./к.пед.н., доцент,

Sobolenko O. / Соболенко О.І.

teacher / викладач

Municipal Institution «Uman Taras Shevchenko Professional College
of Education and Humanities of Cherkasy Regional Council»

33, Nebesna Sotnia, 20 300

КЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж

ім. Т.Г. Шевченка Черкаської обласної ради»

вул. Небесної Сотні, 33, 20 300

Анотація. Визначено та охарактеризовано основні складові освітньої інноватики. Представлені загальні закони перебігу інноваційних процесів. Інноваційні технології навчання формують моральний, інтелектуальний, фізичний, естетичний розвиток студентів, впливають на зростаючу їх активність у відношеннях з оточуючим світом, сприяють розвитку творчого самовираження.

Ключові слова: інноваційні технології навчання, загальні закони перебігу інноваційних процесів, студенти.

Abstract. It is determined and characterized the main components of the educational innovation. The general laws of the course of innovative processes are presented. Innovative learning technologies shape the moral, intellectual, physical, aesthetic development of students, influence their growing activity in the relations with the surrounding world, promote the development of creative self-expression.

Key words: innovative learning technologies, general laws of progress of the innovative processes, teacher's professionalism, creative self-expression of students, professional traits.

Вступ.

Інноваційна педагогічна діяльність створює умови творчої, індивідуально спрямованої діяльності вчителя, розробляє педагогічні технології, що реалізуються у цій діяльності. Забезпечення інноваційної діяльності передбачає вивчення теоретичних питань удосконалення освітнього процесу, педагогічних теорій, ідей і технологій, які впроваджувались у педагогічну практику.

Оволодіваючи педагогічною майстерністю педагог навчає студентів отримувати задоволення від навчальної роботи, відчуває ступінь сприйняття студентами інформації, активізує студентів до творчості, спонукає їх до пошуку істини, порівняння, вчить їх самоконтролю і самоорганізованості.

Основний текст.

У працях М.Скаткіна, Б.Гершунського, І.Лернера обґрунтовується і формулюється проблема інновацій і творчої діяльності вчителя, досліджуються питання методологічного значення:

- відношення наукового пізнання до педагогічної практики;
- співвідношення наукової і практичної діяльності;
- проблема ролі вчителя у формуванні педагогічних знань;
- місце дослідницького компонента у творчій діяльності вчителя.

Викладач набуває важливих здібностей: готовність до реагування на несподіванки, до прийняття самостійних рішень, що потребують певного ризику, готовність нести за них відповідальність, критичність в оцінці дій тощо.

Дослідники проблем педагогічної інноватики співвідносять поняття нового у педагогіці як корисне, прогресивне, позитивне, сучасне, передове. В. Загвязинський вважає, що нове у педагогіці – комплекс елементів чи окремі елементи педагогічного процесу, які несуть у собі прогресивне начало, що дає змогу у ході зміни умов і ситуацій ефективно розв'язувати завдання виховання та освіти [2].

Визначають загальні закони перебігу інноваційних процесів:

- закон незворотної дестабілізації інноваційно-освітнього середовища;
- закон фінальної реалізації інноваційного процесу;
- закон стереотипізації освітніх інновацій;
- закон циклічного повторення.

Інноваційні педагогічні технології:

- ✓ забезпечують умови для самореалізації студентів у різних видах теоретичної і практичної діяльності за нових ринкових умов;
- ✓ сприяють встановленню гуманістичних стосунків, партнерських відносин;
- ✓ використовують принципи рівноправного діалогу викладач-студент;
- ✓ розвивають самостійність студентів;
- ✓ впроваджують пізнавально-дослідницьку діяльність;
- ✓ формують у студентів вміння відстоювати свою точку зору;
- ✓ дозволяють оцінювати життєві факти, явища, власні погляди, переконання та ідеали.

У педагогічний процес вищої школи впроваджуються інноваційні технології: інформаційні, комп'ютерні, інтегровані курси, модульно-кредитне навчання, модульно-розвивальне навчання, рейтингова система оцінювання знань, активні методи навчання, дистанційне навчання тощо. Тому визначальна роль у формуванні творчої особистості майбутнього вчителя належить викладачу, його творчості.

Для розвитку творчої уяви студентів використовуються:

- комплекс вправ, рольові та ділові ігри, моделювання професійних завдань на кмітливість;
- методи генерації ідей, метод мозкового штурму, метод фокальних об'єктів, метод морфологічного аналізу;
- системні оператори, схеми талановитого розв'язання винахідницьких задач на нетехнічному матеріалі, фантастичні ситуації, які містять суперечність і вимагають її розв'язання[2].

Інноваційні педагогічні технології спрямовуються на забезпечення умов для самореалізації студентів у різних видах теоретичної і практичної діяльності,

у динамічному житті за нових ринкових умов.

Професійність педагога характеризується *рисами*:

- 1) педагог повинен бути організатором, систематично діяти на психологію студентів;
- 2) педагог вміє перетворити студента у суб'єкт самовиховання, самоосвіти;
- 3) кваліфікація педагога полягає в його умінні трансформувати державні цілі у педагогічні.

Від педагога вимагається система послідовних дій, направлених на досягнення цілей освіти які висуваються сучасним суспільством. Діяльність педагога включає *напрямки*:

- конструктивна діяльність;
- організаційна діяльність;
- комунікативна діяльність;
- гностична діяльність [3].

Основна умова інноваційної діяльності – інноваційний потенціал педагога – сукупність соціокультурних і творчих характеристик особистості педагога, який виявляє готовність вдосконалювати педагогічну діяльність.

Наявність інноваційного потенціалу педагога визначають *чинники*:

- ✓ творча здатність генерувати нові ідеї;
- ✓ високий культурно-естетичний рівень;
- ✓ освіченість, інтелектуальна глибина та різнобічність інтересів;
- ✓ відкритість особистості педагога новому;
- ✓ сприйняття різних ідей, думок, поглядів, концепцій;
- ✓ толерантність особистості,
- ✓ гнучкість та широта мислення.

Оволодіваючи педагогічною майстерністю все те, чому педагог хоче навчити своїх студентів, отримує психологічне забарвлення. Педагог відчуває ступінь сприйняття студентами інформації, уміє активізувати студентів. Він спонукає їх до порівняння, пошуку істини, вчить їх самоконтролю і самоорганізованості. Його реакція на поведінку аудиторії стає швидкою і чутливою, його заняття проводяться жваво, емоційно, цікаво.

Виокремлюють наступні критерії готовності викладача до інноваційної педагогічної діяльності [4]:

- усвідомлення необхідності інноваційної діяльності;
- готовність до творчої діяльності;
- упевненість у позитивному результаті;
- узгодження особистих цілей з інноваційною діяльністю;
- готовність до подолання творчих невдач;
- органічність поєднання інноваційної діяльності, особистої, фахової та педагогічної культури;
- рівень психолого-педагогічної і методичної готовності до інноваційної діяльності;
- здатність до фахової рефлексії.

Важливими умовами міцного засвоєння знань і умінь, застосування їх на практиці є: мистецтво педагога викликати інтерес до предмету та активне відношення студента до навчальної роботи.

Освітній процес в умовах закладів вищої освіти повинен:

- 1) бути імітацією того середовища, в якому будуть жити і працювати студенти;
- 2) містити у собі конкретну мету, і проблеми діяльності;
- 3) забезпечувати формування у студентів здатності вирішувати практичні задачі, змінювати та покращувати той предметний світ, в якому вони живуть і працюють.

Висновки.

Інноваційні технології навчання впливають на проблеми формування творчої особистості майбутнього вчителя, сприяють проведенню комплексної роботи, спрямованої на забезпечення умов для самореалізації студентів у різних видах теоретичної і практичної діяльності. В її основі лежить принцип безпосередньої участі, який зобов'язує викладача зробити кожного студента учасником освітнього процесу що шукає шляхи і способи вирішення проблем. Інноваційні технології навчання формують моральний, інтелектуальний, фізичний, естетичний розвиток студентів, впливають на зростаючу активність студентів у відношеннях з оточуючим світом, розвиток творчого самовираження.

Використання інноваційних технологій навчання дозволяє створити принципово нову інформаційну освітню сферу, що підвищує мотивацію, розвиває самостійність, забезпечує індивідуалізацію та диференціацію освітнього процесу, сприяє модернізації традиційної системи навчання та створенню конкурентоспроможної системи освіти.

Література:

1. Галузінська М.І. Теорія і практика підготовки майбутніх учителів до впровадження креативних технологій навчання: монографія / М.І. Галузінська. – Умань: ВПЦ «Візаві», 2020. – 185 с.
2. Галузінська М. І. Підготовка майбутніх вчителів до впровадження креативних технологій навчання. Частина 1: монографія/[авт.кол.: Галузінська М. І., Браславська О.В., Красноштан І.В. та ін.]. – Умань:, 2021. – с.97.
3. Пащенко М.І. Інноваційні технології навчання: словник-довідник. навчальний посібник/ М.І.Пащенко. - Умань: ПП Жовтий, 2016. – 199 с
4. Сисоєва С.О. Педагогічна творчість учителя: Визначення, теоретична модель, функції підготовки // Педагогіка і психологія. - К.: Педагогічна думка, 1998. - 255 с.

Literature:

1. Galuzinska M.I. Theory and practice of training future teachers to implement creative learning technologies: monograph / M.I. Galuzinska – Uman: VOC Vyazavi, 2020. – 185 p.
2. Galuzinska M. I. Preparation of future teachers for the implementation of creative learning technologies. Part 1: monograph/[authors: Galuzinska M. I., Braslavska O. V., Krasnoshtan I. V. and others]. – Uman :, 2021. - p.97.

3. Pashchenko M.I. Innovative learning technologies: a reference dictionary. study guide/ M.I. Pashchenko. - Uman: PP Zhovtyy, 2016. – 199 p
4. Sysoeva S.O. Pedagogical creativity of the teacher: Definition, theoretical model, functions of training // Pedagogy and psychology. - K.: Pedagogical thought, 1998. - 255 p.